

Bertalan munkatársunkét is emlegetik s megválasztásához sok reményt köntek. Ha értelmes s tollal birni tudó embert óhajt a közönség e nevezetes állásra emelni, akkor mi részünkről melegen ajánljuk Farkas B.-nt kinek tehetsége s képességéről elég alkalmunk volt évek hosszú során át meggyőződhetni.

Gyászír. Szentiványi Szent-Ivány László saját és Gabriella leánya nevében mély fájdalommal jelenti felejtethetlen kedves neje Szentiványi Szent-Ivány Lászlóné, szül. Dorner Ernesztinnek, folyó hó 25-én reggeli 9 órakor a halotti szentségek melegen ajánljuk Farkas B.-nt kinek tehetsége s képességéről elég alkalmunk volt évek hosszú során át meggyőződhetni.

A tanítók figyelmébe. Lövy Adolf kiadásában S.-a. Ujhelyben folyó év szeptember elején meg fog jelenni: **I. Magyar irálypéldák tára.** Gyakorlati segédkönyv a fogalmazástanításhoz. Leánynevelőintézetek, elemi- és felsőbb népiskolák, ismétlő- és ipariskolák számára, valamint magánhasználatra. Készítette: Knopfler Sándor, néptanító. Első rész: 210 kidolgozott irálygyakorlat az alsó- és középszályok számára. Tartalma: I. szakasz: Előkészítő gyakorlatok. (70 gyakorlat). II. szak. Leírások (45 gyak). III. szak. Összehasonlítások (10 gyak). IV. szak. Elbeszélések, mesék és adomák (35 gyak). V. szak. Levelek a gyermekek életéből (50 gyak). — Második rész: 300 kidolgozott irálygyakorlat a felső osztályok számára. Tartalma: I. szak. Leírások (75 gyak). Leírások levélalakban (8. gyak). II. szak. Összehasonlítások (II. gyak.) III. szak. Elbeszélések, mesék és adomák (25 gyak). IV. szak. Átalakítások (10 gyak). V. szak. A levelek különféle nemei (86 gyak). VI. szak. Polgári ügyiratok (44 gyak). II. Irálypéldák tára. Mintapéldákkal és a legszükségesebb irálytani szabályokkal. A leánynevelő-intézetek, az elemi és felsőbb népiskolák, ismétlő és ipariskolák növendékei számára. Készítette: Knopfler Sándor, néptanító. I. rész: az alsó- és középszályok számára. II. rész: a felső osztályok számára. — Ezen figyelemre méltó mű mintegy segédkezet kíván nyújtani tanító és tanítványnak s azért két egymástól elkülönített könyvre is van osztva. Az egyik, a tanítónak szánt 2 részből álló könyv kidolgozott irálypéldákat tartalmaz fokozatos sorrendben egybeállítva; a másik, a tanuló számára irt s szintén 2 részre osztott könyvben ezen példák: kérdések, egyes mondatok, vázlatok-, (a II. részben) vagy csak jelszavakban vannak feloldva, melyek az irályt hivatják megjelölni, melynek segítségével a tanuló képes legyen gondolatainak valamely tárgy fölött rendezett és szabatos kifejezést adni. Mig p. Németországban már rég elismertett ily gyakorlati segédkönyvek szükségessége s ilyenek a legközelebbi időben is megjelentek: nálunk idáig még nem adatott ki az elemi- és felsőbb népoktatási intézetek számára egy, két külön részre (a tanítók és tanulók könyvére) osztott irálygyakorlati segédkönyv, Ezért e

dolni, hogy mit is mondjak, miért jöttem vissza, betoppán megint csak a koma, meglátva engem, rettenetesen elkezd keresni a szivarját, melyet csak az imént az asztalra tenni állított. Utóljára is, mit volt mit tennem, mint újra eljönni s ő most már fölöslegesnek tartá kijönni utánam.

„Hát te már pletykát is tudsz ebből a sváb fészekből?”
„Az istenért, valahogy ne mond ezt ide való előtt. Képzeld csak, e kis eset után hazafelé ballagok, az eső eközben teljesen abban hagyta unalmas működését, hallom, hogy egy szekér mellett hárman szép, tiszta kiejtéssel magyarul beszélnek, megkérdelem, hová valók, hogy ily tisztán beszélnek magyarul s hogy kerültek ebbe a sváb fészekbe? Kicsi hija, hogy megmentek, mert ide valók voltak s rettenetesen sértette őket e kifejezésem. Egész értekezést tartottak nekem, hogy ők azt hiszik, hogy Magyarországon vagyunk s így nem csoda, ha az ember magyar szót hall, biztosítottak róla, hogy itt igen sokan tudnak magyarul, azért, hogy nem igen beszélnek, de azt nekik nemondja senki sem, hogy az ő falujuk sváb-fészek, mert így, amugy....”

„Egyszóval, nem volt szerencsés napod?”
„Kérem alássan itt a pörkölt!”

„Végre, valahára!”

„Napos, napos, napos a tizediktől, menjen azonnal, egy infanterista meg akarta magát löni; vigye az áristomba.”

„Serves, pörkölt.”

Nolira.

munka e nemben tanírodalmunkban az első kísérletet óhajtja képezni, s mint ilyen, kívánatos, hogy minél szélesebb elterjedést nyerjen.

A zuellai orosz papot — mint lapunknak írják — sz. István király ünnepén az ottani községi bíró botjával hatalmasan eldöngette. E sommás eljárásnak pedig az volt indoka, hogy a bíró e napon, mint nemzeti ünnep, a lakosoknak a mezei munkát betiltotta. A nép, mely a bíróval együtt ruthén ajkuakból áll, engedelmeskedett a rendeletnek, de nem ám a lelkész, ki cselédeivel éppen annak daczára, tagján dolgoztatott. De hát a zuellai bíró sem a gólya költötte s nem azért bíró, hogy rendeletének érvényt ne tudjon szerezni, kapta magát, kiment a pap munkásaihoz s kergette őket hazafelé. E bírói ténykedés a lelkész részéről eleinte szitkokat vont maga után, melyet később meglökdösés is követett, mire az erélyes „alkád”-ban felpezsdült a szunynyadó ó-spanyol vér, felemelé bunkosbotba bujt spádeját s a tisztelendő szent atyát ugyancsak „megmarasztotta.” Eddig a történet első felvonása, a következő már a bíróság előtt fog lefolyni, melynél a pap orvosai látélettel bélelt panaszt emelt a bántalmazását hatékonyan és talán jogosan is megtorló bíró ellen.

Gróf Andrássy Gyula — mint a „P. Hiradó” írja — volt külügyminiszter f. hó 21-én távozott vissza Betlérből Terebesre; tiszteletre tegnapelőtt este a betléri kastélyban műkedvelői színi előadást rendeztek a grófi család tagjai, mely — mint tudósítónk írja — minden várakozáson felül meglepte a hallgatóságot. Előadatott Graben = Hoffmann négy felvonásos dalműve: A kávé nénikék. Részt vettek az előadásban: Irma, Etelka, Natalie és Caroline grófkisasszonyok, továbbá báró Fischer Gusztáv ur gyermekei: Marianne és Lajos, továbbá még két kisasszony. Tudósítónk teljes elragadtatással ír e zenei genreképp kitünő, egybevágó előadásáról, a szereplők meglepő öltözékéről s színpadi jártasságáról. Előadás végén ismételtették az utolsó jelenet egy részét, s zajos tapsokkal, számtalan virágbokréttával jutalmazták meg a műkedvelőket.

Indítvány és törvényjavaslat a népnevelési egyletek tárgyában című füzetet kaptunk. Irta gr. Zichy Jenő. Az érdemes gróf azon meggyőződésből indult ki, hogy hanyatló gazdaszatunk, pangó iparunk s fejletlen kereskedelmünk nem vehetnek jobb irányt, nem lehetnek versenyképesek a külfölddel mindaddig, míg iskolaügyünk, mint minden haladás alapfeltétele, nem emelkedik a kellő magaslatra, míg polgárságunk nem nyere réven oly anyagi s szellemi tökélet, mennyi a sikeres továbbképzés mérve gyanánt okvetlenül megkívánatik. A népnevelés felvirágzása végett oly actio létesítésére van szükség, mely tanügyi általános érdeklődést s mozgalmat keltve, egyesületi társulás alakjában magát a népet, a nép nagy tömegét, a társadalom minden osztályát vonja belé a reá nézve legelőnyösebb törvények végrehajtásában erélyesen s kitartóan résztvenni. A füzetben részletes adatokban közli a miniszteri jelentések alapján, hogy a tankötelek gyermekeknek közel egyharmada még semmi oktatásban sem részesül, a többi is csak 3—4 évig jár iskolába és csak a téli hónapokban, hogy tankönyvük nincs, az iskolák nincsenek kellőképp felszerelve, a tanítók díjazása nyomorult stb. egyszóval Eötvös eszménye még nincs megvalósítva és megvalósítása tisztán a kormány működése folytán nem lehet. A röpiratnak legfontosabb és leggyakorlatibb része maga a népnevelési egyletek tervjavaslata. A tervjavaslat ismertetésére alkalmaslag rátérünk.

— **Lapunk mai számához** Reichard testvérek s.-a. ujhelyi keresk. czég varrógép raktárukra vonatkozó értesítvénye van mellékelve.

Lapunk bezártakor vesszük a városra nézve mindenesetre jó hírt, melyszerint Láczy Elek ügyvéd a városi főbírói jelöltséget elfogadta.

Színház.

Lapunk kimért köre nem engedi meg, hogy színbírálatainkkal egy egész heti műsorra kiterjedjünk, minélfogva csakis az itteni színpadon először játszott daraboknál fogunk — ha ugyan szükségét látjuk — behatódóbb ismertetésekbe bocsátkozni s az előadó személyek játékaikra futólag reflektálni. Tesszük pedig ezt még különösen azért is, mert a szorosán vett színi kritikát csak ott találjuk közönség és színészre nézve üdvösnek, ahol vagy állandó színház van, vagy legalább az előadások hosszabb sasionra terjednek. Arra nézve, hogy egy társulat tagjainak tehetségei mérlegeltessek s a kritikus, fény és árnyoldalaik teljes ismeretéhez jusson, 3—4 heti műsor vajmi kevés anyagot nyújt, a könyv nélküli agyba-főbe való magasztalások pedig épp úgy, mint a fontoskodó gáncsok, egyrésztől még elbizakodást növelnek, másrészt az adott körülmények és viszonyok uralma alatt álló és sokszor szakmájával nyok uralma alatt álló és sokszor szakmájával ellenkező szerepre kárhoztatott legjobb színészt is elkészeríthetik. Mint lapunk t. olvasói emlékezhetnek, ez elvet alkalmaztuk a tavali itt működött Miklósy társulatával is szemben, s hogy mult számunkban ettől némileg eltérés történt, csupán át-

nézésnek — mely egy lap szerkesztésénél a legjobb akarat mellett is megtörténik, — kérjük tekinteni.

Vasásnap, aug. 22-én „Viola,” ez antik népszínmű adatott szép számu közönség előtt. E darabot már oly régen láttuk, hogy ez okon talán unjak is nevezhetnők. Egykori szépségei most is megvannak, de ám hibái is, melyek különben is közös sorsuk az efajta regényből írott daraboknak. Viola, Violáné s a cigány szerepe benne az, amiből jó színész és színésznő sokat teremthetnek. Megis mutatták **Kreccsányi, Lénárdné és Breznay**, hogy kiválóan értenek hozzá; mert az előbbieket, kivált a drámaibb jelenetekben, — eltekintve Violáné olykor hamis pathosától, figyelemre méltóan magasodtak ki.

Kedden **Dálnoky Kárpát** jutalmául „Pry Pál” angol vigjáték került színre, nálunk először. Értékes darab, par excellence angol humorral s e nagy nemzet olykor végtelékbe csapó spleenjével. A jutalmazotté volt a főszerep, melynek derekasan meg is felelt; alakítása s ügyes maszkirozásával egész élethíven adta a társadalom e félszegét, s hogy változatos nem volt, éppen előnyére vált, mert minden viszonyok között s minden ténykedésében a következetesen csacska Pry Pálra ismerhettünk benne. Hogy a darabnak kívánt hatást nem keltett, az mind a divatra vergődött operettek büne, melyek érzékciklandozó természetükkel a közönség izlését is annyira megmákonyozták, hogy most már nagyon nehezen ébred az fel a finomabb komikum érintéseire. Az előadást nagy közönség nézte végig, miáltal megmutatta, hogy Dálnoky tehetsége iránt nem érzéketlen.

Szerdán a „Saragossai fecsegők.” Ismert szép zenéjű Offenbach-i operette, korrekt előadással, mely kezdettől végig a legderültebb hangulatban tudta tartani a nem nagy számu, de válogatott közönséget. Nézetünk szerint idáig még nem volt ennél kerekesebb és összevágóbb operette előadás; minden szereplő jó kedvvel játszott s mellé jól is énekelt. **Kreccsányi Sarolta**, mint Roland plasztikus szép alak volt, szabad, nyílt mozgással, mely még a legroutineirtabb művésznőknek sem sikerül, ha a női ruhát férfi öltönytől kell felcserélniök. Eneke játékaival egészen öszhangban állt s hibát benne még az irigység sem találhattott. **Sarmiento, Kiss Mihály**, karakteristikus spanyol alak volt, átgondolt játéka s szinhatását nagyban emelte éneke, melytől a kellemes epithetont éppen nem lehet megtagadnunk, sőt — színi referensünk multkori felfogása ellenére — be kell ismernünk azt, hogy kellő iskolázás hiányában is, hangja valódi értéket képvisel. **Dálnokyné** játéka, mint mindig, mai is jó volt, s úgy ő mint **Molnár Erzsébet** jó részben hozzájárultak a vacsorai gyönyörű quartett sikeréhez. A darab többi szereplői közül feltűnően magasodott még ki **Breznay (Christobal)** s **Kreccsányi** mint **Torribio**. Ez utóbbi klasszikus maszkirozása és játékaival valódi Hogarthy alak volt. Színésztársai — már akiknek szükségük van rá — sokat tanulhatnak tőle, nevezetesen megtanulhatják azt, hogy a valódi komikai hatás előidézésére absolute nem szükséges annak az aesthetika által meg engedett fegyverekkel való par force vadászata.

Csütörtökön **Szigeti József „Nagyralató.”** ja lett befoglalva a heti műsor keretébe. Ujhelyben új darab. Gyönyörű szép költői nyelv, ügyes scenirozás, de sok lélektani absurdum jellemzik e népies színművet, melyek a legjobb színészt is kifárasztják. E nehézségek daczára az előadás összevágólag és hatásosan folyt le. **Dálnoky (Kádas Mihály)** szerepének ugy is mint **dámai** részét — jóllehet ez utóbbi nem szakmaköre — derekasan betöltötte. Neje, **Lénárdné** a tragikai mozzanatokban valóban remekelt, s a közönség elismerő tapsaival adozott neki. **Breznay**, Breznay volt, a szerepét minden ízében átgondolt színész. — **Lászlóffy nemcsak** csinos színpadi alak, de pályájára hivatott egyén is; társalgási darabokban igen megállíthatja helyét, s mint ilyenek szép jövőt jósolhatunk. **Kükemezey Vilma (Julis)** daczára, hogy még a kezdet elején van, már is elég biztonsággal mozog a sikamlós deszkákon, s van érzéke a lélek szenvedélyesebb pillanataihoz illő színek megválasztásában. A nem nagy, de szép közönség ez estvén is megelégedetten hagyá el a színikört.

Szombaton a „**Bőregér**” operette. Ma adatik a „**Piros bugyellár**”, melyekről közelebbi számunkban fogunk megemlékezni.

Nyilatkozat.

Alulírottak bizonyítjuk, hogy a Kossuth János és Sándor János urak között f. hó 23-án történt kellemetlen affaire, barátságos és lovagias uton elintéztett.

S.-a. Ujhely, 1880. aug. 24.

Rácz István, Balogh Zoltán.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORÚTHELEMÉR

H I R D E T É S E K.

Táncztanítási jelentés!

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy helyben szept. hó elején a „Diana” termében és a „Karolina” nőnevelődeben

táncztanításomat

megkezdem.

Beiratások mátol fogva elfogadtatnak a zárdai táncztanításhoz, a zárdai főt. főnökénél; a külön tanításokhoz pedig lakásomon: Rátz féle házban I. emeleten.

A tandíjnak legalábbis fele része előlegesen, a másik része pedig a tanítási idény közepén lesz fizetendő. — Tisztelettel:

Rosenblum Isidor,
táncztanító.

Makkeladási hirdetemény.

Néhai herceg Brezenheim Ferdinánd örököségi tulajdonát képező és S.-a.-Ujhely városa határában az ugynevezett „L o n g” erdőben levő ideai tölgymakk termés folyó évi szeptember 5-én d. e. 10 órakor S.-a.-Ujhelyben alóli lakásán árverésen eladatni fog.

Miről venni szándékozók azzal értesítettek, hogy bánatpénzül 500 forint lesz leteendő és hogy az árverési feltételek alóli rnal megtekinthetők. S.-a.-Ujhely, 1880. évi aug. 19-én.

Bydeskúthy Sándor,
uradalmi igazgató.

1-2

Hirdetemény.

Szentléleki Gyula hagyatékához tartozó nagy- és kis-ráskai málczai, petriki birtok 308 hold 1881. január 1-től kezdve őszi vetéssel hat évre hasznóbérebe adandó; közelebbi alulírott nál Kassán megtudható.

Korányi Károly.

1-3

Előleges fényképezési jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy Ujhelybe jövőök és szerdán, szept. hó 1-én működésemet megkezdem.

Ennélfogva tisztelettel felhívom a n. é. közönséget, hogy mindazok, kik igazi művészeti kivitelű fényképeket ohajtanak, szerencsétlenségnek ezen rövid idő alatt becses látogatásukkal.

Műtermemben készülnek művészeti kivitelű fényképek, vizitkártya nagyságtól életnagyságig, úgy színezve is, nagyítások és másolatok mindenféle képek után, épületek, tájképek ugyszinte a művérvényes Chromo-fényképek (színezett üvegképek) és árnyképek, melyeket oly sikerrel itt még egy fényképész sem készített.

Kérem tehát üzletemet fel nem cserélni a számosan utazó fényképezészekével, annál is inkább, hogy minden kép jószágáról, tiszta kidolgozás és élhető hasonlatosságáról, kezeskedem, és olyan kép, mely nem sikerült, ki nem adatik, minden igyekezetem pedig oda irányul, hogy az eddig szerzett jó hírnevem tovább is fentartsam.

Kis gyermekek is a legsikerültebben vétetnek le. Nagyobb csoport-képekért: egyletek és isko lák számára lehető jutányos árt számítok.

Felvételek a legborultabb időben is a legnagyobb sikerrel reggeli 8 órától esti 6 óráig eszközöltenek.

S.-a.-Ujhely, 1880. augusztushóban.

Teljes tisztelettel
Zureich Károly, fényképész
Budapest és Miskolczról.

Gróf Forgách István és Sándor urak nagy-szaláncai és alsó-kemencei uradalmaikban, nevezetesen: Szaláncz, Csákány- és Bacskói erdőrezsekben, az ez évi

tölgymakk-termés

szeptemberhó 10-én Nagy-Szaláncz mezővárosában nyilvános árverésen el fog adatni. — A venni szándékozók tisztelettel meghívotnak.

Pecher Gyula,
urad. számtartó.

Kalap raktár

É r d e k e s

Sátoralja-Ujhely és a megye uri közönségeire!

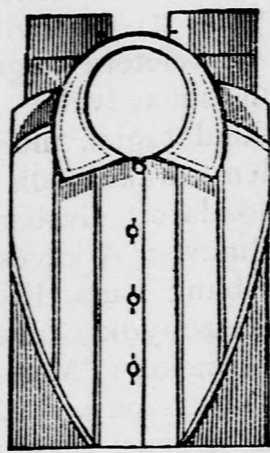
Van szerencsém tisztelettel köztudomásra hozni: miszerint

uri- és női-, valamint vászonüzletem

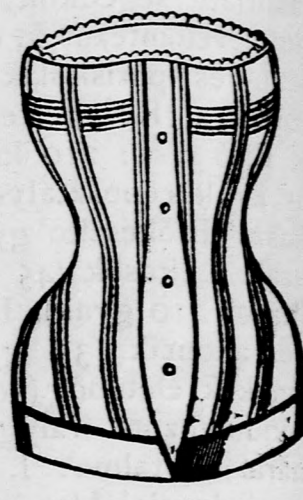
a „Vadászkürt” szálloda helyiségében

márcziushó óta fenáll s az alábbi cikkekkel a lehető legdusabban el van látva. Beszerzési forrásaimnál fogva azon helyzetben vagyok, miszerint a rendes árakon alól 10% engedménnyel szolgálhatom ki t. látogatóimat.

Üzletemben rakktron vannak:

Mindenféle mosó cretonok méterje 28 kr. kezdve 50 krig.
Legjobb Schrollfőie chiffonok 22 „ „ 60 „
Mosó oxfordok 25 „ „ 42 „
Pamut gyöcsok 18 „ „ 32 „
Nankinok, sárga, fehér, piros 26 „ „ 60 „
Czérna és sziléziai vásznak 1/4 s 30 rőfös 6 frtól 14 frtig.
Ugyanezek 1/4 és 30 rőfös 7 „ „ 15 ft 50 kr.
Rumburgi csakis Eduárd Richterfőie 54 rőfös 23 frt kezdve 80 frtig.
Azokivül rumburgi 8 és 1/4 vásznak minden árban kaphatók. Továbbá legjobb creasz, irlandi, hollandi vásznak különféle árban, ágynemű kanavászok 30 és 35 rőfösök, ágybetétek és papl-nok minden árban, fehér és színes asztalneműk 1/4 kezdve 6 rőfösök, vagy pedig 6 személytől kezdve 24 személyig.

Mindenféle fehér és színes rumburgi zsebkendők, téli kendők 1/4-től kezdve minden nagyságban, ugymint mindenféle szimpla és dupla barhétok, mindenféle színes és fehér ingek, lábravalók is, hölgyek számára szintén kaphatók; mindenféle esernyők, kalap raktár, gallérok, kézlelők, nagy raktár szőnyegekben, sétatokok, inggombok szivar s pénz tárczák és többféle apróságokban.

E megnevezett árakon kívül üzletem még más nagyszámu cikkekkel is, — melyek e hirdetés keretében időnkint seasonszerűleg fognak köz lteni — gazdagon el van látva és bátorodom ezt a nagyérdemű közönségnek megegyezér becses figyelmébe ajánlani, megjegyezvén: hogy árucikkeimmel S.-a.-Ujhelyben első lenni óhajtok s hogy ebbeli törekvésem nem üres reklám, azt hiszem, eddigi igen tisztelt vevő m minden hízlegés nélkül bizonyíthatják.

Illő tisztelettel

KELLER ANDOR.

Értesítés.

A gálszécsi takarékos és hitelpénztár folyó 1880-ik évi augusztus hó 11-étől az „Első magyar általános biztosító társaság”

fő ü g y n ö k s é g é t

Gálszécs és vidékére terjedő hatáskörrel, tűz és jég elleni, valamint életbiztosítást elvállalta; s erről a tisztelt közönséget ezennel tisztelettel értesíti.

1-3.

Az igazgatóság.

Legjobban	osztályozásra	alkalmas.
EREDETI	MAYER-féle	TRIEURÖK
16,000 gép forgalomban		Kérem a gyári jelvényt kívánni.
		
Grossmann J.		
váczi körút	BUDAPESTEN	76. szám.
Képviseelő: Kornstein Ignác S.-a.-Ujhely.		

Tölgymakk-eladás.

Hadik Barkóczy Ilona grófnő ő nagyméltósága hitbizományi javaihoz tartozó szécs-polyánkai uradalom erdőségeiben, az ezidei 700 db. öreg sertés hizlalására becsült

m a k k o l t a t á s

Szécs-polyánkán (u. p. Szacsur, vasuti állomás Tőke-Terebes) f. évi szeptember hó 14-én megtartandó nyilvános árverésén; nemkülönben a pálóczy uradalomhoz tartozó kelecseényi, sáros-polyánkai és tassolyai erdőségekben 400 darab öreg sertés hizlalására becsült makkoltatás, együtt vagy erdőreszenként Pálóczon (u. p. Ungvár, vasuti-állomás Ungvár vagy Nagymihály) f. évi szeptember hó 16-án megtartandó nyilvános árverésen fog eladatni.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a pálóczyi és szécs-polyánkai uradalmi tisztartói hivatalnál. I-2.

Bécsi női divatruha raktár

Steiner-féle házban

Reichard testvérek kereskedése mellett.

Ajánlja a legujabb női divatruhákat és felöltőket u. m.

köpeny, jaquet, zakó, utazó- és városi bundák, mindenféle gyermek-felöltőket

a legujabb párisi és berlini minták szerint.

Felkérik a n. é. közönség, hogy ezen a maga nemében páratlan s még ez ideig itt nem létezett

női divat-termet

minél számosabban megtekinteni, annak czél szerű és előnyös voltáról, valamint a bámulatos olcsó árak felől meggyőződést szerezni sziveskedjék.

Mély tisztelettel:

a bécsi női divatruha raktár.